

20. februar 2006

Til Folketingets – Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Christiansborg

1240 København K

Udvalget for Fødevarer, Landbrug og
Fiskeri
FLF alm. del - Bilag 290
Offentligt

Fra Fredningsteknikker Pelle Andersen-Harild

Selsøvej 29 A

4050 Skibby

Vilde fugle som smittekilde for fjerkræinfluenza på Rügen virker ikke sandsynligt

Fund af døde svaner på Rügen har fået myndigheder og presse op af stolen. Analyser af rügenske svaner har vist at nogle af dem havde fugleinfluenza af typer H5N1. Rügen ligger kun en halv times svaneflyvning fra de sydligste svaneområder i Danmark omkring Lolland-Falster. Det var derfor nærliggende at antage, at også svaner i Danmark kunne være inficeret med denne fugleinfluenza.

Den første reaktion var at jage høns og andet fjerkræ indendørs. Selv Zoologisk Haves høns måtte ind. Mens godsernes "fritgående høns", fasanerne, og deres opdræt og udsætning af henvend et par millioner skydefugle indtil videre er gået fri, Derefter gik fødevedirektoratet i gang med at samle døde svaner til undersøgelse.

Fredag d. 17/2 blev 37 svaner, 5 måger, 2 ænder og 4 hejrer undersøgt, uden at det i øvrigt er angivet hvilke arter det drejer sig om. Ingen havde fugleinfluenza.

Så langt så godt. Inden fugleinfluenzaen blev fundet på Rügen var døde knopsvaner fra Italien, Grækenland og Kroatien blevet analyseret og fundet døde af fugleinfluenzaen, type N5H1. Er fugleinfluenzaen så blevet bragt fra disse egne til Danmark af knopsvaner? Svaret er entydigt nej. Omfattende ringmærkninger af knopsvaner i hele Europa, heraf alene over 20.000 vintermærkninger i Danmark, viser entydigt at knopsvaner i Østersøområdet ingen kontakt har med svaner i Middelhavsområdet. Og i øvrigt heller ikke med knopsvanebestandene i Storbritannien, Sortehavet, Det Kaspiske Hav og endnu østligere.

Det er altså ikke knopsvanerne, der har bragt fugleinfluenzaen til Østersøen (og dermed potentielt også til Danmark). Det er heller ikke den Duehøg der blev fundet på Rügen med sygdommen. Duehøgen er standfugl og trækker heller ikke til Middelhavet. Det samme gælder en Sangsvane fundet på Rügen med influenza. Den var mærket i sommeren 2005 i Letland.

Svaner er store fugle. De er lette at så, når de på denne årstid af naturlige årsager dør og driver ind på kysten. Det tager også sin tid inden et svanekadaver bliver spist og fjernet af rovdyr. Derfor er det svanerne, der bliver fundet og indsendt til undersøgelse.

Men myndighederne står stadig med et stort forklaringsproblem: Hvordan spredes denne sygdom? Hvordan kom den fra Middelhavsområdet til Østersøen? Der har været peget på Skarven, hadefugl nr. 1. Det er meget usandsynligt fordi trækket af Skarver fra Middelhavsområdet endnu ikke var indledt da sygdommen brød ud. Og man går bevidstløst ud fra, at spredningen sker via vilde fugle.

Der er ikke søgt efter eller analyseret i andre retninger. Der er ikke søgt efter smittespredere og smittespredningsveje, f.eks. blandt fjerkræ, fjerkræprodukter, foder, transport etc. Kort sagt vi (eller i det mindste offentligheden) står på fuldstændig bar bund, når vi prøver at forstå, hvordan en så potentielt farlig sygdom som fugleinfluenza pludselig kan dukke op i Østersøområdet.

At inddæmme problemet til at være et svaneproblem er at rette bager for smed. De danske forskere og myndigheder bør melde klart ud om hvilke smitteveje der er mulige, for at pege på de vilde fugle er ikke en god forklaring."

Pelle Andersen-Harild er fredningstekniker og har studeret svanernes biologi og trækforhold i mange år.